

dr hab. n. med. i n. o zdr. Elżbieta Cipora
Instytut Medyczny
Uczelnia Państwowa im. Jana Grodka w Sanoku
ul. Mickiewicza 21
38-500 Sanok

Sanok, 27.02.2024 r.

RECENZJA

**w postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego
w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu w dyscyplinie nauki o zdrowiu
Pani dr n. med. Lidii Sierpińskiej - obejmująca ocenę osiągnięcia naukowego w postaci
cyklu publikacji, pt. „Analiza sytuacji zdrowotnej i społecznej osób z rozpoznanym
wirusowym zapaleniem wątroby typu C (WZW typu C)”, a także pozostałego dorobku
naukowego, dydaktycznego i organizacyjnego**

Informacje ogólne

Dr n. med. Lidia Sierpińska jest absolwentką Wydziału Pielęgniarskiego Akademii Medycznej (obecnie Uniwersytet Medyczny) w Lublinie. Studia ukończyła w 1994 r. z bardzo dobrym wynikiem, a temat pracy magisterskiej, to *Czynniki warunkujące adaptację społeczno-zawodową pielęgniarek zatrudnionych w szpitalu*. W roku 1996 również z bardzo dobrym wynikiem ukończyła podyplomowe studia ekonomiczne, kierunek menadżerski dla kierowniczej kadry w Zakładach Opieki Zdrowotnej, na Wydziale Ekonomii UMCS w Lublinie. Tytuł pracy dyplomowej brzmiał - *Prawa pacjenta wobec zmian systemowych w ochronie zdrowia*. W 2001 r. Pani Lidia Sierpińska uzyskała stopień naukowy doktora nauk medycznych w zakresie biologii medycznej na Wydziale Lekarskim i Oddziale Stomatologii Akademii Medycznej w Lublinie na podstawie rozprawy doktorskiej, pt. *Praca zespołu terapeutycznego w opiece nad chorym w szpitalach z akredytacją i bez certyfikatu akredytacyjnego*. Promotorem w przewodzie doktorskim była prof. nadzw. dr hab. n. med. Anna Ksykiewicz-Dorota, a recenzentami prof. dr hab. Leszek Wdowiak i prof. dr hab. Tadeusz Mosiniak. Dyplom specjalisty w dziedzinie zdrowia publicznego uzyskała w 2008 r. a pięć lat później dyplom specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa epidemiologicznego. Pani Doktor Lidia Sierpińska systematycznie podnosi swoje kwalifikacje zawodowe poprzez udział w doskonaleniu podyplomowym.

Przebieg działalności zawodowej

Pracę zawodową rozpoczęła w 1978 r. w 1 Wojskowym Szpitalu Klinicznym z Polikliniką SP ZOZ w Lublinie. W latach 1990-1995 pełniła funkcję przełożonej pielęgniarek, a od 1995 roku do chwili obecnej pracuje na stanowisku naczelniej pielęgniarki szpitala. Etatową pracę nauczyciela akademickiego zatrudnionego na stanowisku adiunkta wykonuje od 2006 r. do nadal - na Wydziale Nauk o Zdrowiu Radomskiej Szkoły Wyższej w Radomiu, a od 2021 roku do nadal - również na Wydziale Nauk o Zdrowiu Akademii Nauk Stosowanych im. Wincentego Pola w Lublinie. Realizuje również zajęcia dydaktyczne na podstawie umów cywilnoprawnych: od roku 1994 do nadal - na Wydziale Nauk o Zdrowiu Uniwersytetu Medycznego w Lublinie, od roku 2008 do nadal na Wydziale Nauk o Zdrowiu Lubelskiej Akademii WSEI w Lublinie. W latach 2014-2019

prowadziła wykłady, ćwiczenia i seminaria magisterskie na Wydziale Nauk o Zdrowiu Wyższej Szkoły Finansów i Bankowości w Ostrowcu Świętokrzyskim.

Na podkreślenie zasługuje pełnienie przez Panią doktor Lidie Sierpińską od roku 2007 do nadal funkcji Konsultanta krajowego ds. obronności w dziedzinie pielęgniarstwa. Z ustawy o konsultantach w ochronie zdrowia z dnia 6 listopada 2008 r. wynika szeroki zakres zadań Konsultanta. Przebieg kariery zawodowej Kandydatki wskazuje na godne podkreślenia konsekwencję i systematyczność w dążeniu do samorozwoju, a także umiejętność kierowania zespołem i pracą w zespole, dzielenia się posiadaną wiedzą oraz doświadczeniem.

Ocena osiągnięcia naukowego

Podstawą ubiegania się Kandydatki o stopień naukowy doktora habilitowanego w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu w dyscyplinie nauki o zdrowiu jest cykl siedmiu monotematycznych publikacji naukowych - prac oryginalnych objętych wspólnym tytułem *Analiza sytuacji zdrowotnej i społecznej osób z rozpoznany wirusowym zapaleniem wątroby typu C (WZW typu C)* stanowiącym osiągnięcie naukowe w rozumieniu artykułu 219 ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. 2023 poz. 742 t.j.). Łączna wartość współczynnika Impact Factor za cykl monotematycznych publikacji wynosi 10,300, a suma punktów MNiSW/MEiN 490. W monotematycznym cyklu publikacji pięć prac uzyskało wskaźnik oddziaływania IF, prace te są indeksowane w bazie Journal Citation Reports, a dwie prace są punktowane zgodnie z listą MNiSW/MEiN. Wszystkie prace są oryginalne, i w każdej z nich jedynym Autorem jest Pani doktor Lidia Sierpińska, co oznacza iż w każdej z tych prac samodzielnie opracowała koncepcję i metody badań, zinterpretowała wyniki badań, zredagowała pracę, była autorem korespondencyjnym i jeśli zachodziła taka potrzeba, to po otrzymaniu uwag od recenzentów nanosiła wymagane poprawki. Ponadto wszystkie przeprowadzone badania i koszty publikowania prac Autorka finansowała z własnych środków.

Celem głównym przeprowadzonych przez Kandydatkę badań, które stanowią podstawę ubiegania się o stopień doktora habilitowanego było rozpoznanie zdrowotnych i społecznych problemów występujących u osób z wirusowym zapaleniem wątroby typu C. Zainteresowanie Kandydatki przedstawionym tematem wynikało z wykonywanych zadań zawodowych i działań podejmowanych w ramach profilaktyki ekspozycji zawodowej w celu niedopuszczenia do zakażenia wirusem HCV oraz obserwacji osób zakażonych tym wirusem, problemów, których doświadczyły oraz powikłań występujących u pacjentów z WZW typu C. Zapadalność, niska wykrywalność, wysoki współczynnik zakażeń szpitalnych spowodowanych wirusem HCV, brak badań przesiewowych, brak badań dotyczących medycznych i społecznych problemów pacjentów zakażonych WZW typu C, to czynniki, które sprawiły, iż sytuacja epidemiologiczna w Polsce i na świecie w zakresie WZW typu C jest bardzo niepokojąca. Obecnie Światowa Organizacja Zdrowia (WHO) problem ten uznała jako jedno z największych zagrożeń epidemiologicznych.

Kandydatka słusznie zwróciła uwagę, iż w polskim społeczeństwie występuje niski poziom wiedzy w zakresie ryzyka zakażeń wirusem HCV i rozwoju wirusowego zapalenia wątroby typu C, ryzyka rozwoju raka wewnątrzwątrobowego, możliwości leczenia i rehabilitacji, a nawet zauważalna stygmatyzacja chorych z przewlekłym WZW typu C. Stąd celowe i przemyślane ukierunkowanie procesu badawczego na rozpoznawanie zdrowotnych i społecznych problemów

tej grupy chorych. Badaniami przeprowadzonymi w latach 2014-2018 objęto grupę 220 chorych w wieku od 18 do 87 lat zakażonych, w różnym okresie czasu wirusem HCV. Osoby badane były pacjentami siedmiu szpitali zlokalizowanych w czterech województwach. Podstawowym kryterium włączenia do badań było potwierdzone klinicznie rozpoznanie WZW typu C oraz zgoda chorych na udział w badaniach. Jako metodę badawczą Kandydatka zastosowała sondaż diagnostyczny. Narzędziami badawczymi służącymi do realizacji procesu badawczego było sześć standardowych narzędzi badawczych, tj.: Skala Akceptacji Choroby (AIS), Inwentarz Zachowań Zdrowotnych (IZZ), Lista Kryteriów Zdrowia (LKZ), Test Lista Oczekiwań Pacjenta (PRF), Kwestionariusz - Krótka Metoda Oceny Radzenia Sobie z Chorobą (KMORSZCH) oraz Skala Satysfakcji z Życia (SWLS), a także Kwestionariusz wywiadu własnego autorstwa.

W pierwszej pracy - Sierpińska L.: Circumstances of infection with HCV in selected Polish provinces. Journal of Education, Health and Sport. 2021; 11(2): 41-52. <https://doi.org/10.12775/JEHS.2021.11.02.005> Autorka zaprezentowała okoliczności zakażenia wirusem HCV, samoocenę stanu wiedzy badanych na temat WZW typu C, samopoczucia i odczuwania niepełnosprawności oraz atmosfery panującej w rodzinach respondentów. Badania zostały wykonane z użyciem Autorskiego Kwestionariusza Wywiadu, który oprócz pytań dotyczących danych socjo-demograficznych zawierał pytania na temat okoliczności zakażenia wirusem HCV, samooceny poziomu wiedzy o WZW typu C, samopoczucia osób zakażonych, odczuwania niepełnosprawności oraz atmosfery w rodzinie. Tylko ponad 1/3 badanych potrafiła podać, w jakich okolicznościach mogło u nich dojść do zakażenia - najczęściej w szpitalu w związku z operacją, porodem, dializoterapią, przetoczeniem krwi, rzadziej respondenci wymieniali inne okoliczności, m.in.: ekspozycję zawodową, wykonanie tatuażu, wstrzykiwanie narkotyku. Wiedza na temat WZW typu C w badanej grupie była najczęściej na średnim poziomie. Autorka słusznie stwierdziła, że zachodzi potrzeba edukacji polskiej populacji w zakresie ryzykownych okoliczności zakażenia wirusem HCV oraz wiedzy na temat przewlekłego wirusowego zapalenia wątroby typu C, w tym następstw choroby.

Istotnym elementem w chorobie przewlekłej, który może wpłynąć na efektywność jej leczenia jest akceptacja choroby. Celem drugiej publikacji - Sierpińska L.: Assessment of the degree of illness acceptance in patients diagnosed with hepatitis C. Annals of Agricultural and Environmental Medicine 2022; 29(2): 224-231. <https://doi.org/10.26444/aaem/145375> była ocena stopnia akceptacji choroby przez osoby z przewlekłym zapaleniem wątroby typu C. Jako narzędzia badawcze zastosowano Autorski Kwestionariusz Wywiadu oraz Skalę Akceptacji Choroby (AIS). Autorka stwierdziła, że osoby badane pomimo występujących u nich dolegliwości najczęściej akceptowały swoją chorobę w stopniu średnim (41,8%). Niespełna 1/3 chorych na WZW typu C nie akceptowała swojej choroby lub akceptowała ją w stopniu niskim i ci badani wymagali wsparcia specjalisty, najlepiej psychologa w programie indywidualnej długotrwałej rehabilitacji, co zostało podkreślone we wnioskach.

W trzeciej pracy - Sierpińska L.E.: Assessment of health behaviors of patients with Hepatitis C. American Journal of Health Behavior 2022; 46(5): 586-594. <https://doi.org/10.5993/AJHB.46.5.9> Autorka dokonała oceny zachowań zdrowotnych pacjentów z przewlekłym wirusowym zapaleniem wątroby typu C, z uwzględnieniem wybranych zmiennych demograficznych i społecznych. Autorski Kwestionariusz Wywiadu oraz Inwentarz

Zachowań Zdrowotnych (IZZ) pozwoliły na pełną realizację celu badań. W zakresie zachowań zdrowotnych największa grupa (40,5%) osób zakażonych uzyskała przedział 5-6 stena, co oznacza przeciętny poziom zachowań zdrowotnych, natomiast niemal 1/3 (30,9%) badanych miało niski poziom zachowań zdrowotnych (1-4 stena). Wysoki poziom zachowań zdrowotnych (7- 10 stena) dotyczył tylko 28,6% badanych. Na podstawie przeprowadzonych badań Autorka pracy udowodniła, iż osoby z przewlekłym WZW typu C wymagają edukacji zdrowotnej ukierunkowanej na zalecenia prozdrowotne w zakresie prawidłowych nawyków żywieniowych, pozytywnego nastawienia psychicznego oraz praktyk zdrowotnych. Podkreśliła również potrzebę zaangażowania się w tę edukację wszystkich członków zespołu terapeutycznego.

Celem czwartej publikacji - Sierpińska L.: Expectations of patients with hepatitis C from family physicians – a Polish example. Annals of Agricultural and Environmental Medicine 2022; 29(4): 529-537. <https://doi.org/10.26444/aaem/157357> było zdefiniowanie oczekiwań osób z WZW typu C wobec lekarzy rodzinnych. Dla potrzeb tego badania zostały zastosowane dwa narzędzia badawcze - Autorski Kwestionariusz Wywiadu oraz standardowy test - Lista Oczekiwań Pacjenta (PRF). Na podstawie wyników przeprowadzonych badań Autorka udowodniła, że osoby z WZW typu C najczęściej oczekiwały od lekarza rodzinnego wyjaśnienia istoty choroby oraz uzyskania informacji na temat badań i sposobu leczenia, natomiast nieliczni chorzy oczekiwali emocjonalnego wsparcia. W największym stopniu wyjaśnienia istoty choroby oczekiwali respondenci z wykształceniem wyższym, natomiast badani, którzy nie pracowali zawodowo w istotnie wyższym stopniu oczekiwali wsparcia emocjonalnego oraz informacji na temat badań i leczenia, niż osoby aktywne zawodowo. Respondenci, którzy uważali się za osoby niepełnosprawne w istotnie większym zakresie w porównaniu do osób uważających się za sprawnych oczekiwali od lekarza pierwszego kontaktu emocjonalnego wsparcia oraz informacji na temat badań i leczenia. Na podstawie zaprezentowanych wyników badań Autorka podkreśliła potrzebę doskonalenia jakości świadczeń udzielanych przez lekarzy rodzinnych pacjentom z WZW typu C. Lekarze powinni zwrócić szczególną uwagę na wyjaśnienia istoty WZW typu C, wykonywanych badań, sposobów leczenia oraz wsparcia emocjonalnego.

W kolejnej publikacji - Sierpińska L.E.: Concept of health in opinions of patients diagnosed with hepatitis C. American Journal of Health Behavior 2022; 46(6): 643-653. <https://doi.org/10.5993/AJHB.46.6.7> Autorka przedstawiła opinie pacjentów z WZW typu C na temat oceny wartości zdrowia oraz determinanty społeczno-demograficzne tej oceny. Jako narzędzie badawcze zastosowała Autorski Kwestionariusz Wywiadu oraz standardową skalę - Lista Kryteriów Zdrowia (LKZ). Na podstawie przedstawionych w tym opracowaniu wyników badań, udowodniła, że ocena znaczenia i wartościowania zdrowia stanowi istotny element oceny świadomości prozdrowotnej w grupie pacjentów z rozpoznaniem WZW typu C. Ocena znaczenia i wartościowania zdrowia zależała od wieku, płci, poziomu wykształcenia, miejsca zamieszkania, stanu cywilnego, czasu trwania choroby respondentów. Według skali LKZ najważniejszymi kryteriami w ocenie bycia zdrowym było „Mieć zdrowe oczy, włosy, cerę”, „Dożyć późnej starości”, a także „Czuć się dobrze”.

Celem pracy Sierpińska L.E.: Assessment of coping with illness among patients with hepatitis C – on example of research in Poland. Journal of Education, Health and Sport. 2023; 22(1): 69-86. <http://dx.doi.org/10.12775/JEHS.2023.22.01.007> była ocena radzenia sobie

z chorobą przez pacjentów z WZW typu C. Jako narzędzia badawcze do realizacji tego celu zostały zastosowane: Kwestionariusz - Krótka Metoda Oceny Radzenia Sobie z Chorobą (KMORSZCH), Skala Akceptacji Choroby (AIS) oraz Autorski Kwestionariusz Wywiadu. Na podstawie przeprowadzonych badań Autorka stwierdziła, iż osoby badane w radzeniu sobie z chorobą stosowały najczęściej styl skoncentrowany na przeżywaniu emocji i bierności. Ponadto badani, którzy częściej przejawiali styl skoncentrowany na przeżywaniu emocji i bierności w istotnie mniejszym stopniu akceptowali swoją chorobę. Mieszkańcy wsi i respondenci z wykształceniem podstawowym i zawodowym istotnie częściej w rozwiązywaniu problemów wynikających z choroby wybierali styl skoncentrowany na przeżywaniu emocji i bierności. Natomiast styl skoncentrowany na poszukiwaniu najlepszego rozwiązania problemów najczęściej stosowały osoby, które najdłużej chorowały, najstarsze oraz owdowiałe. Chorzy pracujący, młodszy, z wykształceniem podstawowym oraz kobiety w radzeniu sobie z chorobą najczęściej wybierali styl skoncentrowany na unikaniu. Autorka słusznie wskazała na potrzebę działań psychoterapeutycznych wobec pacjentów z WZW typu C, mających na celu wsparcie tej grupy w radzeniu sobie z chorobą przewlekłą jaką jest WZW typu C. Pomoc powinna być szczególnie skierowana do tej grupy pacjentów, którzy mają trudności z akceptacją choroby.

W publikacji Sierpińska L.E.: Assessment of the level of life satisfaction and health behaviors among patients with chronic hepatitis C. American Journal of Health Behavior 2023; 47(3): 595-604. <https://doi.org/10.5993/AJHB.47.3.17> Kandydatka przedstawiła ocenę satysfakcji z życia pacjentów z wirusowym zapaleniem wątroby typu C. Dla potrzeb tego badania zastosowano Autorski Kwestionariusz Wywiadu i Skalę Satysfakcji z Życia (SWLS). Najwięcej badanych (62,7%) prezentowało niski poziom satysfakcji z życia (1-4 stena), następnie drugą co do liczności grupa (28,6%) osiągnęła wyniki przeciętne (5-6 stena), natomiast pozostali badani (8,7%) poziom wysoki (7-10 stena). Najniższe wartości satysfakcji z życia uzyskały kobiety i osoby starsze, zatem do tej grupy osób powinny być skierowane działania mające na celu podniesienie poziomu satysfakcji z życia. W opinii Autorki zachodzi konieczność udzielania wsparcia osobom z WZW typu C, głównie w zakresie informacji o żywieniu dietetycznym i możliwości leczenia farmakologicznego.

W Autoreferacie Kandydatka po przedstawieniu celu naukowego i osiągniętych wyników badań dokonała również w sposób syntetyczny w formie siedmiu punktów podsumowania zaprezentowanego osiągnięcia naukowego. Wskazane byłoby po tej części Autoreferatu przedstawić Implikacje praktyczne, które po wdrożeniu do realizacji mogłyby w sposób znaczący przyczynić się do poprawy sytuacji pacjentów z przewlekłym zapaleniem wątroby typu C.

W całym cyklu publikacji Autorka wykorzystała 170 pozycji piśmiennictwa. Natomiast dla potrzeb omówienia osiągnięcia naukowego będącego podstawą ubiegania się o stopień doktora habilitowanego Kandydatka wykorzystała 40 pozycji piśmiennictwa, ale najnowsze przywołane pozycje pochodzą z roku 2019, co z uwagi na stały postęp w medycynie wydaje się czasem stosunkowo odległym. Wskazane byłoby, aby w tym wykazie znalazły się również nowsze pozycje.

Inne osiągnięcia naukowe

Kandydatka w Autoreferacie podkreśliła, iż swoją karierę naukową rozpoczęła w 1994 roku. W okresie przed uzyskaniem stopnia naukowego doktora zajmowała się następującymi zagadnieniami badawczymi: proces adaptacji społeczno-zawodowej pielęgniarek, analiza

oczekiwań pacjentów leczonych w szpitalach w kontekście praw pacjenta, ocena funkcjonowania zespołów terapeutycznych w szpitalach z akredytacją i bez certyfikatu jakości. W tym okresie Autorka opublikowała cztery rozdziały w monografiach oraz trzy artykuły naukowe, a także brała czynny udział w 1 międzynarodowej i 7 krajowych konferencjach naukowych.

Po uzyskaniu stopnia doktora realizowała kolejne projekty badawcze. Pierwszy, pt. *Uwarunkowania pracy pielęgniarek podejmujących akcje reanimacyjne* związany był z pełnioną przez Kandydatkę funkcją naczelną pielęgniarki w 1 Wojskowym Szpitalu Klinicznym z Polikliniką SP ZOZ w Lublinie. Projekt realizowany był na przełomie 2001/2002 roku, a otrzymane wyniki z badań Kandydatka przedstawiła w publikacji naukowej oraz zaprezentowała na VI Kongresie Pielęgniarek Polskich „Pielęgniarstwo w nowej erze”, który odbył się w 2002 roku w Busku-Zdroju.

Inny obszar badawczy podjęty przez Kandydatkę nazwany został *Próba polskiej adaptacji narzędzi badawczych do oceny poziomu satysfakcji pacjentów z leczenia szpitalnego oraz oceny wymiaru przywództwa kierowniczej kadry pielęgniarskiej oddziałów szpitalnych*. W ramach projektu podjęto się próby polskiej adaptacji dwóch narzędzi standardowych opracowanych przez amerykańskich naukowców, tj. Patient Satisfaction with Nursing Care Quality Questionnaire - PSNCQQ (Kwestionariusz satysfakcji pacjenta z jakości opieki pielęgniarskiej) - autorstwa Laschinger, McGillis Hall, Pedersen, Almost oraz kwestionariusz Authentic Leadership Questionnaire - ALQ (Kwestionariusz autentycznego przywództwa) - autorstwa Avolio, Gardner, Walumbwa. 2 Badanie było przeprowadzone w latach 2009-2012 w 143 oddziałach 45 szpitali (w tym 24 szpitale z certyfikatem jakości i 21 bez certyfikatu). Na podkreślenie zasługuje, iż w badaniu uczestniczyło 640 pacjentów oraz 143 pielęgniarki oddziałowe i 143 innych pracowników szpitali. Przedmiotem badania był aspekt poziomu satysfakcji chorych z opieki pielęgniarskiej (subiektywna ocena jakości opieki pielęgniarskiej). Poza tym w badaniu uwzględniono ocenę wymiaru autentycznego przywództwa kierowniczej kadry pielęgniarskiej. Wyniki uzyskanych badań zostały zaprezentowane w kilku artykułach naukowych.

Pani Doktor Lidia Sierpińska wykazała się również współpracą z naukowcami Ukraińskiego Instytutu Badawczego Rehabilitacji Terapii Uzdrowiskowej Ministerstwa Zdrowia Ukrainy w Odessie, Narodowego Uniwersytetu Medycznego w Odessie. Efektem współpracy są dwie publikacje we współautorstwie z pracownikami naukowymi tego Instytutu: Dragomiretska N, Zabolotna I, Gushcha S, Sierpińska L, Izha G, Plakida A, Bezverhnyuk T. The advantages of drinking mineral water in the rehabilitation of patients with viral hepatitis C with accompanying non-alcoholic fatty liver disease after suffering from COVID-19. *Annals of Agricultural and Environmental Medicine* 2023; 30(2):266-27; Izha A, Dragomiretska N, Gushcha S, Sierpińska LE, Plakida A. Features of clinical, biochemical, and sonographic parameters in patients with chronic viral hepatitis C with concomitant non-alcoholic fatty liver disease. *Annals of Agricultural and Environmental Medicine* 2023; 29(1):49-54. Ponadto Habilitantka sporządziła łącznie 11 recenzji do 3 czasopism międzynarodowych, tj.: *WORK: A Journal of Prevention, Assessment & Rehabilitation*; *American Journal of Health Behavior*; *Medical Studies*. Zrecenzowała również podręcznik Aliny Dzirba, pt. *Wstrzyknięcia domięśniowe* (Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2010) oraz wykonała 3 recenzje programów kształcenia dla studentów kierunku pielęgniarstwo (Pielęgniarstwo w opiece długoterminowej; Organizacja pracy pielęgniarskiej; Podstawy pielęgniarstwa).

Ogółem po uzyskaniu stopnia doktora nauk medycznych Autorka opublikowała 25 rozdziałów w monografiach (3 prace oryginalne, 22 prace przeglądowe), w tym 22 jako pierwszy autor oraz 90 artykułów naukowych (42 prace oryginalne), w tym 85 jako pierwszy autor, a także czynnie uczestniczyła w 11 międzynarodowych i 13 krajowych konferencjach naukowych podczas których nie tylko prezentowała wyniki badań własnych, ale również prowadziła, m.in. sesje naukowe oraz dyskusje. W tym okresie, tj. od 07.06.2001 r. Kandydatka uzyskała 21,554 punktów IF oraz 1611 punktów MNiSW/MEiN. Liczba publikacji według wykazu sporządzonego przez Bibliotekę Główną Uniwersytetu Medycznego w Lublinie wyniosła 115.

W podsumowaniu całego dorobku według stanu na dzień 19.09.2023 r. liczba publikacji wyniosła 122 (47 prac oryginalnych, 67 prac przeglądowych, 5 innych, 3 prace popularnonaukowe), w tym 7 prac oryginalnych wskazanych jako osiągnięcie naukowe w formie cyklu publikacji. Liczba punktów IF wyniosła 21,554, liczba punktów MNiSW/MEiN – 1612, a. Według bazy Web of Science Core Collection liczba cytowań: bez autocytowań – 8, z autocytowaniami – 9; h-index z autocytowaniami – 1. Według bazy Scopus liczba cytowań: bez autocytowań – 21, z autocytowaniami – 22; h-index bez autocytowań – 3, z autocytowaniami – 3.

Osiągnięcia dydaktyczne i organizacyjne

Pani Doktor Lidia Sierpińska zatrudniona na stanowisku adiunkta prowadzi zajęcia dydaktyczne dla studentów Wydziału Nauk o Zdrowiu Akademii Nauk Stosowanych im. Wincentego Pola w Lublinie oraz studentów Wydziału Nauk o Zdrowiu Radomskiej Szkoły Wyższej w Radomiu (wykłady, ćwiczenia, zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe). Była promotorem 458 prac licencjackich na kierunku pielęgniarstwo i 227 prac magisterskich na tym kierunku. Ponadto prowadziła 11 prac dyplomowych w ramach studiów podyplomowych - Organizacja i Zarządzania w Ochronie Zdrowia. Była również recenzentem 350 prac licencjackich i 88 prac magisterskich na kierunku pielęgniarstwo. Liczba wypromowanych magistrów i licencjatów pielęgniarstwa świadczy o dużym zaangażowaniu dydaktycznym Kandydatki i umiejętności dzielenia się swoją wiedzą w zakresie realizacji badań naukowych. Pani Doktor Lidia Sierpińska prowadziła ponadto wykłady z przedmiotu Organizacja i zarządzanie w ramach specjalizacji w dziedzinie: pielęgniarstwa anestezyjologicznego i intensywnej terapii (Ośrodek Kształcenia Podyplomowego UM w Lublinie, Ośrodek Kształcenia Podyplomowego Pielęgniarek i Położnych w Rzeszowie), pielęgniarstwa ginekologicznego (Ośrodek Kształcenia Podyplomowego UM w Lublinie), pielęgniarstwa kardiologicznego (Ośrodek Kształcenia Podyplomowego UM w Lublinie). W latach 2004-2018 prowadziła również zajęcia dydaktyczne w Studium Medycznym TWP w Lublinie oraz w Liceum Farmaceutycznym w Lublinie.

Wielokrotnie pełniła funkcję kierownika kursów specjalistycznych: Resuscytacja krążeniowo-oddechowa dla pielęgniarek i położnych; Wykonanie i interpretacja zapisu elektrokardiograficznego u dorosłych dla pielęgniarek i położnych; Dializoterapia dla pielęgniarek oraz kierownika kursu kwalifikacyjnego dla Sanitariuszy szpitalnych.

Jako Konsultant krajowy ds. obronności w dziedzinie pielęgniarstwa wielokrotnie w latach 2010-2023 prowadziła szkolenia dla kierowniczej kadry pielęgniarskiej wojskowych podmiotów leczniczych podległych MON oraz w latach 2009-2013 szkolenia dla żołnierzy zawodowych

pełniących służbę w różnego rodzaju jednostkach medycznych podległych dowództwu wojsk lądowych.

W latach 2017-2023 była członkiem Komisji Bioetycznej przy Uniwersytecie Medycznym w Lublinie, od 2016 roku jest członkiem Komisji Bioetycznej przy Wyższej Szkole Ekonomii i Innowacji w Lublinie. Bierze czynny udział w pracach zespołów roboczych jako członek Rady Programowej Radomskiej Szkoły Wyższej w Radomiu oraz jako przewodniczący lub członek komisji egzaminacyjnej w części praktycznej dla studentów kierunku pielęgniarstwo (studia I stopnia), a także Członek Wydziałowej Komisji ds. Programów Nauczania i Zapewnienia Jakości Kształcenia Wyższej Szkoły Ekonomii i Innowacji Wydziału Nauk o Człowieku w Lublinie.

Kandydatka brała udział w opracowaniu programu „Wsparcie Absolwenta” dla podmiotów leczniczych nadzorowanych przez Ministra Obrony Narodowej oraz opracowaniu programów kursów specjalistycznych dla pielęgniarzek i położnych: Technika wykonania EKG i interpretacja zapisu; Resuscytacja krążeniowo-oddechowa; Podstawy dializoterapii. Ponadto opiniowała programy, w tym plany studiów dla kierunku pielęgniarstwo (studia I i II stopnia) Uniwersytetu Medycznego w Lublinie.

Od 1994 roku jest członkiem Polskiego Towarzystwa Pielęgniarskiego (PTP), gdzie w 1999 roku, jako delegat z PTP brała udział w 100-leciu obchodów Międzynarodowej Rady Pielęgniarek - ICN w Anglii, a w czerwcu 2001 roku, jako delegat PTP wzięła udział w Kongresie Międzynarodowej Rady Pielęgniarek - ICN w Danii, gdzie w sesji plakatowej wygłosiła referat, pt. *Partnership in patient care in the polish hospitals*.

Podczas pobytu w Danii Pani Doktor Lidia Sierpińska odbyła również dwie wizyty studyjne. Pierwszą w Szpitalu Uniwersyteckim w Kopenhadze, w czasie której zapoznała się ze strukturą organizacyjną publicznego szpitala klinicznego, monitorowaniem kosztów leczenia oraz prowadzeniem dokumentacji medycznej z uwzględnieniem procesu pielęgnowania. Drugą wizytę studyjną odbyła w Hospicjum Fundacji Diakonis w Kopenhadze, w ramach której zapoznała się z organizacją stacjonarnej opieki hospicyjnej dla osób starszych i dzieci oraz organizacją opieki paliatywnej w domu chorego z udziałem wyjazdowego zespołu hospicyjnego. Poza tym w ramach programu Erasmus+ Kandydatka w 2003 roku przebywała na wyjeździe szkoleniowym w Uniwersytecie Medycznym w Kordobie (Hiszpania). W ramach pobytu w tym Uniwersytecie poznała m.in. specyfikę kształcenia na kierunku lekarskim, pielęgniarstwie i fizjoterapii, warunkami prowadzenia kształcenia zdalnego, w tym obrony prac dyplomowych, zorganizowaniem biblioteki i czytelnicy, a także wyposażenia pracowni symulacji medycznej.

Ponadto Pani Doktor współpracuje z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Wspólnie z jednostkami samorządu terytorialnego organizowała akcje profilaktyczne, m.in. tzw. Białe Niedziele w woj. lubelskim (łącznie ponad 100 akcji) oraz Lubelskie Dni Promujące Zdrowie. Wykonała ekspertyzy naukowe dla Lubelskich Zakładów Farmaceutycznych „POLFA” S.A. polegające na ocenie klinicznej produktów wyrobów medycznych, a także brała udział w pracach zespołów eksperckich.

Pani Doktor Lidia Sierpińska wielokrotnie została odznaczona. Otrzymała, m.in.: Złoty Krzyż Zasługi, Srebrny Medal za Zasługi dla Obronności Kraju, Odznakę Honorową za Wzorową Pracę w Służbie Zdrowia oraz nagrodę Ministra Zdrowia.

Wniosek końcowy

Reasumując, stwierdzam, że przedstawione do recenzji osiągnięcie naukowe, pt. „*Analiza sytuacji zdrowotnej i społecznej osób z rozpoznany wirusowym zapaleniem wątroby typu C (WZW typu C)*” w postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu w dyscyplinie nauki o zdrowiu Pani dr n. med. Lidii Sierpińskiej, a także znaczący dorobek naukowy, dydaktyczny i organizacyjny odpowiada wymaganiom określonym w art. 219 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. 2023 poz. 742 t.j.).

W związku z powyższym wnoszę do Rady Naukowej Instytutu Medycyny Wsi im. Witolda Chodźki o dopuszczenie dr n. med. Lidii Sierpińskiej do dalszych etapów postępowania habilitacyjnego.

Uczelnia Państwowa
im. Jana Grodka w Sanoku
Instytut Medyczny
E. Ujona
dr hab. n. med. i n. o.zd. Elżbieta Cipora